

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

релевантною, а її самовияв актуалізує світоглядний потенціал антропоцентризму в сучасній науковій картині світу. Антропологічна орієнтація науки перестає бути неявною стосовно мети і стратегій наукового пізнання, перетворюючись на методологічний регулятив.

Методологічним базисом постнекласики є синергетика та глобальний еволюціонізм. Передусім це позначається на параметрах пізнавальної взаємодії, котру трактують як відкриту нелінійну систему, здатну до самоорганізації. Під самоорганізацією в науці слід розуміти спонтанне продукування нового знання, що також включається в цю систему і впливає на неї. Однак основним параметром наукового знання в постнекласиці стає людиномірність означених систем, що є гноссологічним корелятом світоглядної настанови антропоцентризму.

По-новому трактується образ людини та її доля. Основним регулятивом побудови нових стратегій дослідження є людський потенціал і його актуалізація в динамічних умовах навколишнього середовища. У свою чергу, антропоцентризм у сучасному розумінні – це модель розвитку, зорієнтована на максимальне розкриття потенціалу кожної людини. Антропологічна настанова сучасної наукової картини світу культивує ідеал цілісності науки та ціннісно-орієнтованого знання, перешкоджаючи розвитку антигуманних, сцієнтистських тенденцій.

Отже, закономірно, що постнекласична наука має характер відверто людиноцентристський. І якщо досі наука намагалась абстрагуватися від цінностей, керуючись ідеалом ціннісно-нейтрального знання, то на сучасному етапі її розвитку аксіологічна зумовленість є основним методологічним регулятивом при побудові пізнавальних стратегій.

Skrytska N.V.

PECULIARITY OF HUMANITY IN THE MEDIEVAL PHILOSOPHY

Department of Social and Cultural Studies

Higher State Educational Establishment of Ukraine

«Bukovinian State Medical University»

Humanity is a physical substance. According to Aquinas, humanity is the unity of human nature. Plato talked about the soul being imprisoned in the body. Similarly, Augustine considered the soul as a spiritual substance. Both Plato and Aristotle agreed that the soul was the form of the body but did not see, as Aquinas thought he did. The soul was as dependent upon the body as the body was upon the soul. Humanity in the medieval worldview was a unity of body and soul. Without the soul, the body would not have any form. As a physical substance, a person is a composite of soul and body.

The soul accounts also for humanity's capacity for sensation and the power of intellect and will. Humanity's higher capacity is located in the intellect, making people rational animal and conferring upon.

Aquinas followed Aristotle's theory of knowledge. He was especially impressed by Aristotle's answer to those who doubted that the human mind could arrive at certainty on any subject. Some ancient philosophers argued that since humanity's knowledge was limited to sense perception, there could be no certainty because each person senses things differently and the objects of sense were always in flux.

Plato agreed with this estimate of sense knowledge, saying that it could give us no certainty.

Aquinas accepted Aristotle's approach saying that the human mind knew what it did through its confrontation with actual concrete objects when we sensed things of persons. We know their essence, for example, a tree and a man, even though they are in the process of change. What we know about them, given the fact that they are in flux, is that they are either more or less a tree or a man, but we are not in doubt about what they are. In short, the abstracts are the universal from the particular. The mind does not possess any innate ideas but is rather in potentiality to knowledge.

Aquinas denied that the universal, for example, humanity, had any existence separate from particular concrete humans. It was Aquinas view that there could be no knowledge without sense experience, for nothing could be in the intellect that was not first in the senses.

A person's active intellect is able, says Aquinas, to recognize the intelligible aspect of sense objects, discovering in individual things the universal essence.

So, humanity is an intellectual form which makes knowledge possible. Also, it belongs to people (man), associates with different objects (tree) and is like universal from the particular.

Слубська А.Я.

ОСОБЛИВОСТІ ОБРЯДОВОЇ ПРАКТИКИ В НЕОРЕЛІГІЯХ

Кафедра психології та філософії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

З появою нових релігійних течій виникла необхідність до нових форм зовнішнього вираження релігійної віри, тобто неокульту, під яким розуміються новшества в обрядовій сфері як складовій всього релігійного комплексу новітніх рухів.

Обрядова сфера, ритуальні дії, наявні й поширені в неорелігіях, при збереженні своєї сутності, свого основного призначення, разом з тим вирізняються від традиційної культової діяльності. Тому доцільно визначити неорелігійний культ як специфічну соціальну діяльність, якій притаманний особливий зміст, предмет та суб'єкт, модернізовані засоби, способи та результати культової діяльності. Неорелігійність в Україні характеризується значною поліконфесійністю, що переконливо підтверджує запропонована в даній праці класифікація нових релігійних течій. Тому зрозуміло, що неокульт - надто неоднорідне явище. Знайомство з конфесійною літературою, в якій розкриваються зміст і форми обрядової діяльності певних неорелігійних течій і рухів, а також відвідування богослужінь різних конфесій, бесіди з учасниками культових дій, засвідчили, що немає потреби в описанні всієї різноконфесійної необрядової практики. Значною мірою вона є типовою для груп певних течій.

Якщо звернутися до обрядової діяльності новітніх для України християнських об'єднань, представлених тут двома хвилями протестантського руху (т.зв. постпротестантською, що виникла в Європі і США ще в XIX-му столітті, і власне неопротестантською, що з'явилася відносно недавно), то можна виділити спільні для всіх протестантів риси. Звертає на себе увагу те, що обрядова сторона діяльності цих церков і рухів є надто спрощеною. І це вже є виявом їх демократичності. Культ в неохристиянських громадах має на меті подіяти не тільки на почуття віруючих, а й впливати на їх розум. Заперечуючи більшість обов'язкових атрибутів традиційно-християнської обрядовості (вшанування ікон, хреста, поклоніння мощам, святим місцям, більшість свят історичних християнських церков, сім святих таїнств тощо), неохристияни залишають з традиції деякі культові дії, зокрема хрещення (у дорослому віці), причащення (переломлення хліба), правда, позбавляючи їх при цьому значення священного таїнства. Останні постають скоріше як посвідка належності особи до певної релігійної течії або ж просто як символічна дія.

Порівняння постпротестантських і неопротестантських форм культу дає підстави для висновку, що, поруч із спільними для цих двох типів виявами християнської релігійності, наявні й суттєві розбіжності між ними. Особливістю культу постпротестантів є його чітка регламентація, часова визначеність, детальна відпрацьованість, що пояснюється порівняно тривалою історією цих церков. В Церкві Ісуса Христа Святих останніх днів кількість таїнств навіть переважає класичну цифру сім. Крім того, таїнства у мормонів відрізняються від загальнохристиянської традиції особливою відповідальністю при виконанні таких обрядів, як хрещення через повне занурення у воду, конфірмації, тобто посвяті в члени Церкви, даруванні Духа Святого, нареченні і благословінні дітей, прислугуванні причастя, освяченні могил, посвяті в духовний чин, введенні в посаду. Обрядовості постпротестантських громад притаманна яскраво виражена індивідуалізація. В будь-якій формі обрядової практики